

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošiljanjem na dom
a celo leto 3 gld.—kr.
" pol leta 1 " 60 ,
" četrt leta — " 80 ,
Naročnina se pošilja
opravnosti v škofjsk. poslopu (Bischofshof).
Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanih se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Razsajanje magjarskih in nemško-judovskih Turkov!

Kedar so naš svitli cesar po shodu z ruskim carom stopili v Bubeničkem kolodvoru v Pragi razvlaka, so zbrani ljudje brž zapazili, da so jasnega in veselega lica. Zapazili so pa tudi, da se je magjarski grof, minister Andrassy, nenavadno čemerino in kislo držal, zaostajal in molčal. Vsak je hitro spoznal, da to nekaj pomeni. Par dni pozneje smo brali v Dunajskem Tagblatt-u, da je pri shodu cesarjev grof Andrassy-jeve predlog, naj ostane na Turškem vse pri starem, bil — zavrnjen in da bo Andrassy samo nekaj tednov še minister. Ob jednem je izšla knjižica z naslovom: Pet let Andrassy-jeve državne umetnosti. V njej se ministru na srce polaga: „sprava Magjarov in Nemcev s Slavjani na Avstrijskem na podlagi pravičnosti in džanske jednakopravnosti — preden bo prepozno!“ Ta knjižica je vse ustavaštvo in magjarstvo tem bolj nemilo zadela, ker se povsod šepata, da je na povelje nekega visokega gospoda izšla. Poslednji čas so na dalje celo nemški ustavoverci začeli spoznavati, da bo dualizem le Magjaram na korist Avstriji pa v nesrečo. Začeli so ugovarjati zoper obnovljenje nadzobe z Ogersko, kakor so oboji ministri sklenili. Sploh čedalje bolj se kaže, da bodo pri nas ljudje brž in skoro povsod siti magjarske predznosti in ščirenja. Nek visok uradnik na Dunaju je djal ves nevoljen: „vsaj nimamo več dualizma, imamo le magjarsko nadvladstvo!“ Vse karkoli pri nas ima sreča, ki zvesto za Avstrijo bije, bodi kmet, duhoven, uradnik ali vojak, želi, da se magjarska držnost v prave meje zavrne; a brez Magjarov je tudi naše ustavoverstvo brez zaslombe in zato držita drug drugega, dokler bo le mogoče. Zato rečemo, da temu ne bodo konec storile ne pravna, pa tudi narodne stranke ne, ampak to bodo storile zunanje zadeve — turška vojska. Magjari in ustavoverci čutijo to že sami in tukaj imamo tudi uzrok, zakaj so Magjari in nemški

ustavoverci, posebno pa jihovi judovski novinarski pisači, toliki prijatelji Turkov, da bolj za nje in jihovo zmago trepecjo, kakor sam turški sultan. Bojijo se za svojo gospodstvo.

Leta 1848. in 49. je avstrijska vojna, posebno s pomočjo vrlih Hrvatov in hrabrih Srbov, puntarske Velikonemee in Magjare slavno potolkla. Toda vsled nesrečne francoske in pruske vojske so nemški in magjarski gospodstvažljni ljudje zopet prišli na vrh in strežeo že 10 let svojim namenom, katere so te dni tako jasno kakor ošabno izpovedali v svojih glavnih listih. Namera Magjarov po izjavi Pester-Lloyd-a je: die Bekämpfung der Slaven, t. j. krotanje ali pobijanje Slavjanov. „Neue freie Presse“ pa piše: unser Programm ist die Niederhaltung des Slavismus, t. j. glavna točka našej politiki je: potlačenje Slavjanstva. Ko je tedaj lani buknila vstaja slavjanskih Kristijanov na Turškem, so naši ustavaki in Magjari takoj zatrepetali. Slaba vest jim je bila vzbudila misel na nevarnost, ki bi utegnila priti iz te vstaje za njihovo gospodstvo. Zato so, kakor iz jednega grla, zagnali krič zoper nekatere Avstrijane, ki so svetovali, naj Avstrija priskoči Kristjanom in bližnje turške dežele vzeme. „Tega pa ne, tega ne trpimo, so vsi kričali; imamo že itak preveč Slavjanov, koje silno težko krotimo“. No, Avstrija je res ostala Turčiji prijazna tako, kakor poprej, in grof Andrassy je mislil, da bodo Turki vstaše sami pomirili. To se ni zgodilo in sedaj je vstalem šla Srbija in Črnagora na pomoč. Nastala je vojska, vsled katere namisli Srbija vzeti Bosnijo, Črnagora pa Hercegovino. Nov trepet in nov strah po vseh magjarskih in ustavaških listih! Vzdignol se je nov krič: „tega pa še menj ne trpimo, slavjanske države se ne smejo osnovati na našej meji, in če Turki ne morejo Srbov pobiti, pa mora Avstrija meč potegnoti za turškega sultana“. Vendar ta krič je ostal jalov in pražen. Avstrija ne bo zavolj Turkov vojske začela. Temu porok nam je shod našega cesarja z ruskim tem bolj, ker je vsled ovega shoda celo Andrassy prisiljen bil, Turkom morje pri Kleku v Dalmaciji

zapreti, da ne morejo več po morju do Hercegovine tako, kakor do sedaj. To je bil prvi pa hudi udarec našim magjarskim in nemško-judovskim Turkom, pravi blisk iz jasnega neba. Obstaneck jihovega gospodstva je sedaj edino še mogoč, ako Turki zmagajo, Slavjane potlačijo in jih zopet vprežajo v stari jarem 500letnega sužanstva. Da bi ovi res nekrščanski svoj namen dosegli, delajo sedaj na vse kriplje, psujejo in ščejejo na Srbe, kolikor jim je le mogoče; Turke pa hvalijo in v nebo povzdigujejo. Najhujši so Magjari. Ti so prepovedali vsako pobiranje za turške Kristijane in so že mnogo najizvrstniših Slavjanov zaprli: poslanca Miletiča, generala Stratimiroviča, pisatelja Markoviča, več uradnikov v Pančevi, Bački in Novem-sudu. Magjarski generali Türk in Klapka in drugi delajo za Turke. Pri Bjelini je bilo 700 turških vojakov, preoblečenih Magjarov, od srbskega generala Alimpiča ubitih ali ujetih. V Srbiji ščuvajo Karadžordževiče zoper kneza Milana Obrenoviča, Črnogorce skušajo s Srbji spreti, v Bosnijo so poslali rogovilit med tamošnje Katoličane in so namenili pobirati podpise za pismo, v katerem bi najti izrekli, da hočejo, ali pod Turkom ostati, ali pod Avstrijo priti. Toda kakor iz Banjeluksa iz gotovega vira poizvemo, je Magjaram vse spodeljelo. Boditi jim! Vse jihovo in jihovih zaveznikov nemško-judovskih ustavakov razsajanje se bo na nič razkadilo — in menda skoro bo o njih v Avstriji veljalo: kdor visoko leta, nizko ob sedi.

Cerkvene zadeve.

Posvečevanje nove cerkve bodo naš Milostljivi g. knez in škof opravljeni v Frauheimu v nedelji 30. julija. Cerkva je popolnem iz nova pozidana na prostoru stare, katero so pred 2 letoma podrla. Nova cerkva stoji že više 30.000 fl.

Katoliška družba gospá djanske ljubezni v Mariboru je objavila dveleten račun, iz katerega poizvemo veselo novico, da se je požrtvovalna družba vkljub sedanji denarni stiski za 19 udov pomnožila. Dohodki so pred lanskim znašali 2055 gld., lani pa že 3199 gld. To je lep napredok! Med dobrotniki družbe najdemo zraven Milostljivega gospoda knezoškofa, ki dolagajo vsako leto 100 fl., rajno baroninjo Jožefo Lannoy, ki je sporočila 200 fl. in neko neimenovano dobrotnico z darom 200 fl. Glavnica znaša 5460 fl. Največje zasluge si je družba pridobila z nastanovljenjem koristnih šolskih sester v Mariboru, utemeljenjem sirotišča in podpiranjem ubogih otrok z potrebnim obleko. Samo na sveti večer so milosrđne gospé vsako leto razdelile med otroke obutala in obleke v vrednosti više 300 gld. Bog plati!

Nove orgle v Zdolah so izvrstno in hvalevredno delo orglarskega mojstra v Žaveu, g. Fr. Naraks-a. Pri teh orglah je principal 8' iz an-

gleškega cina, flauta duodecima 3' iz navadnega cina, oktav 4' tudi iz navadnega cina, gamba 8' od C iz navadnega cina, trompete 8' iz cina ter prav čisto pojeto, flauta 4' iz orehovega lesa, bordon iz trdega lesa 8' odprt, mikstur cinast 2', kontrabas 16', oktavbas 8', kvintbas 6'; trompete, gamba in flauta 4' lesena, so ločene v klavirju; vsak spremec ima po 2 vlaka. Klavir obsega 54 tast; postava piščal je čudno modro uredjena. Po sredi omare je most, po katerem se do vsake piščalke lehko pride. Mehanika je sprožna, živa, mehka in kaže posebno umetnost. Meh je le jeden, pa daje dovolj sape in ga lehke vsak fantič tlači; meh tudi ne škriplje in ne stoka, kakor marsikde, ampak gre tiko in gladko. Prišli so skušeni in zvedeni organisti, n. pr. gg. Kline, Tramšek, Cajhen, Mlakar, Kalinger in drugi ovega dela pregledovat, pa vsi so občudovali umetnost mojstra. Zato smemo z dobro vestjo priporočati vsem, ki želijo dobiti dobre orgle po nizki ceni, izdelovalca Zdolskih novih orgel. Adresa mu je: g. Fr. Naraks, orglar v Arnivasi nad Celjem, pošta Sachsenfeld.

J. K.

Laška vlada s Prusko vred se močno jezi, da sv. Očeta toliko in sicer zelo imenitnih Katoličanov obiskuje, katerim potem Pij IX. v res čudovito krepkih besedah delajo pogum in srčnost, trdno stati za vero in pravice sv. katoliške Cerkve ter se ne ustrašiti nobenih napadov. Veliko pozornost je vzbudil govor, kojega so Pij IX. spregovorili odličnim Katoličanom, ki so iz Nemškega prišli v Rim zarad papeževe tridesetletnice. Sv. Oče so z ozirom na grdo preganjanje sv. Cerkve na Pruskom rekli: „Bog je stvaril Cerkvo, zato jo ljubi, in ljubi toliko bolj, kolikor ona več trpi. Ljudje so vstajali zoper Cerkev, da bi nje ne pustili dalje. V takih nevarnostih prihaja Gospod Cerkvi na pomoč, zdaj z mehkimi zdaj z ostrimi sredstvi, kakor nas uči zgodovina. Vselej pa je ljudi rabil, da na pomoč pride Cerkvi. Tega najbolje dokaze imate v svoji domovini, kjer jih je v žalost še dosti, ki se štejejo med tiste, ki jim je rečeno: inter vos dormiunt multi (med vami jih veliko spi). Pa milost Božja in Vaš izgled jih bota prebudila, da se ganejo in začenó misliti, kakor Vi. Katoličani so močni združeni z sv. prestolom, ter se morejo vselej spustiti v duhovni boj z nasprotniki. Pri tem pa se jim je priporočati blaženej Devici; zakaj brez nje ne bodo tako lahko zmagali moči peklenške, ko neki vladarji, ganjeni od peklenških moči, vse počenjajo, samo da bi Cerkev premagali. Peklenške moči bi jim izročile odgoj otrok, peklenške moči jim navdajajo zatirati bogočastje. Vse to godilo se je že v Judeji pod kraljem Antijohom. Hotel je zatreli nauk, hotel odpraviti praznike; zagnal se je v svetišča in skušal jih pozapreti; namerjal je potlačiti prepoved o vživanju nekterih jedil. Vse to se ponavlja tudi dandanašnji proti Cerkvi Jezusovi.

Pa kako je umrl ta kralj? Ne delam nika-

koršne primere, moja želja je samo, naj bi se grešnik spreobrnil, preden ga doseže smrt. Bog mu bodi milostljiv. Na svetu je bilo vselej budobnih ljudi, ki so bili protivniki veri Jezusovi; molimo k Bogu, da spreobrne današnje protivnike, in ponavljajmo to molitev vsak dan. Da bo nam ta molitev uslušana, vzdihнем k našemu nebeškemu Očetu, naj blagoslovi Vas in Vaše.“

Gospodarske stvari.

Važnost mlatilnih strojev.

Med mnogimi stroji, ki se v novejšem času v kmetijstvu rabijo, zaslužijo gotovo mlatilnice veliko pozornost v tej stroki. Kako težko se danes zanesljivi in dobri delalci dobivajo, je gotovo vsakemu kmetovalcu znano. Večje zanesljivosti pa gotovo skoro nobeno delo ne zahteva, kakor ravno mlačenje, ki je le od delalca ali mlatiča odvisno, posebno pa ako gospodar sam ne more dela vedno nadzorovati. Kajti skušnje nas učé, da nezanesljivi delalci celo slabo mlatijo, v snopu še mnogo žita puščajo, katere kesneje pri premetavanju slame iz nje izpade, i popolnem v zgubo gre. Kolika zgubaje to za gospodarja, posebno za onega, kateri ima mnogo žita, če je vse le na pol omlačeno! Maiskdo si bode mislil, da si namesto slabega delalca dobi lahko boljšega, ali vendar se mnogokrat pripeti, da gospodar odgnavši slabega delalca, potem brez delalca ostane, aka uže ne dalje časa vsaj za nekoliko; kajti dobrega delalca povsod iščejo, i takih uže tako pomanjkuje.

Druga velika zapreka kmetijskega napredka je pa tudi velika plača, kakoršno delalci zahtevajo. Dober delalec hoče biti dobro plačan, slab delalec pa ne zasluži še one plačene, katera se mu da. Vsemu temu se z mlatilnicami lahko pride v okom. Kajti v kratkem času so se ti stroji tako zboljšali, da je mogoče žito prav dobro in po ceni omlatiti. Poleg tega je pa tudi še to velike važnosti, da se delo celo hitro opravlja, kar je gotovo dandanes zaradi pomanjkanje denarjev i časa velike vrednosti. Na Angleškem so uže leta 1843 imeli mlatilnice, katere so gonile parne sile. Kasneje l. 1849 je začel te stroje izdelovati tudi Clayton in Shuttleworth v Pragi.

To se ve, da mlatilnice z parnimi stroji niso za našega posestnika, ker so predrage. Tak stroj velja do 5000 gld in omlati na dan 600–800 vaganov. Vendar ako se mnogo občin združi, se tudi ti stroji kaj dobro izplačajo; tega dokaz nam je posebno na Ogrskem, kjer ima uže veliko občin take strcje. Tudi na Goriškem imamo dve takci parni mlatilnici, in posestnik je prav zadovoljen, ker se mu prav dobro izplačujete. Za naše posestnike mnogo boljše so ročne mlatilnice; te goni človek, in na dan 30–40 vaganov žita omlati. Pod vrsto te mlatilnice je več sistemov; med temi se posebno odlikuje amerikanski sistem, ki se izde-

luje na Švicarskem. Mlatilnice tega sistema so majhne, prav nježno in močno izdelane. Tako lahko se gonijo, da tudi bolj slabe ženske delo lahko opravlja. Kar se mlačenja tiče, spravlja ročna mlatilnica zrno prav dobro in čisto iz klasja, tudi slame ne trga nego le malo zmečka. Ta stroj se rabi z najboljšim vspahom ter ga iz prepričanja vsakemu priporočujemo. Koliko da se na dan omlati, odvisno je se vé da najpopreje od delalnih močij, katere stroj gonijo in katere žito v stroj pokladajo. V obče se računajo pri stroju tri delalne moči; eden goni stroj, drugi žito vanj poklada in tretji odstranjuje slamo in omlačeno žito.

Stroji, kateri imajo mahalna kolesa, nekoliko hitreje delajo; tak stroj velja 132 gld. Mlatilnice brez mahalnih koles veljajo le 116 gld. Ako se pomisli, da tak stroj omlati na dan 30–40 vaganov, ako se obzir jemlje na to, da ne zahteva mnogo delalnih močij, in ako v poštew vzamemo tudi to, da je žito popolnem čisto omlačeno, i da gospodar dobi mnogo več, kakor pa, če ga mlatijo mlatiči, gotovo ti stroji zaslužijo, da jih vsem občinam, večim gospodarjem in združenim malim posestnikom iskreno priporočamo.

„Gosp. list.“

Koliko je strelja vredna v denarjih? Vrednost strelje se ravna po tem, kolikor ima v sebi takih tvarin, katere so rastlinam potrebne, da dobro rastejo in zaželjeni sad rodijo. Take tvarine so posebno tri. Učenjaki imenujejo prvo dušec (Stickstoff), drugo fosforovo kislino, tretjo pa kalij. Čem več je tedaj takih tvarin v strelji, tem boljša je, tem več ja vredna. Po najnovnejših preiskavah zadržuje slama v sebi, po odstotkih ali procentih % računjeno, 0·5 % dušeca, 0·23 % fosforove kislino, 0·82 % kalija. Bukovo in hrastovo listje ima v sebi 1·0 % dušeca, 0·3 %, fosforove kislino, 0·31 % kalija. V mahu najdemo 1·2 % dušeca, 0·76 % fosforove kislino in 0·48 % kalija. Borovo igličje kaže 1·3 % dušeca, 0·15 % fosforove kislino in 0·12 % kalija. Smrekovo igličevje zadržuje 1·5 % dušeca, 0·16 % fosforove kislino in 0·21 % kalija. Jeden kilo dušeca v strelji je vreden 60 kr., 1 kilo fosforove kislino 20 kr. in 1 kilo kalija 15 kr. Po tem takem je kubičen meter slame za streljo vreden gledé dušeca 23 kr., gledé fosforove kislino 3 kr. in gledé kalija 8 $\frac{1}{2}$ kr. skupaj 34 $\frac{1}{2}$ kr. Kubičen meter listja je vreden gledé dušeca 40 kr., gledé fosforove kislino 4 kr. in gledé kalija 2 $\frac{1}{2}$ kr. skupaj 46 $\frac{1}{2}$ kr. Mahtu kubičen meter je vreden gledé dušeca 60 kr., gledé fosforove kislino 8 kr., in kalija 8 kr. skupaj 76 kr. Borovega igličja kubičen meter je vreden 91 $\frac{1}{2}$ kr. gledé dušeca, 2 $\frac{1}{2}$ kr. gledé fosforove kislino, gledé kalija pa 2 kr. Največ vreden je kubičen meter smrekovega igličja, namreč gledé dušeca 1 fl. 13 kr., gledé fosforove kislino 6 kr. in kalija 2 $\frac{1}{2}$ kr. skupaj 1 fl. 21 $\frac{1}{2}$ kr. Ako sedaj 5 kubičnih metrov

računimo na jeden voz ali peljaj stelje, potem dobimo sledeče številke. Voz slame za steljo je vreden 1 fl. 72 kr., voz bukovega ali hrastovega listja 2 fl. 32 kr., voz mahfu 3 fl. 80 kr. borovega igličja 4 fl. 80 kr., smrekovega pa 6 fl. 7 kr. Mlado, še zeleno igličje ima veliko več dobro gnojivnih tvarin v sebi od že vsušenega in je tedaj taka stelja veliko več vredna!

M. Nekaj vzrejevalcem mladih telet. Pri vzrejevanju mladih živinčet v obče gre pred vsem na to gledati, da se živinčeta od prve svoje mladosti krepko razvijajo in rastejo. V dosegu tega namena služi pred vsem drugim obilna in krepka hrana in zadostno gibanje v primernem, ograjenem okolu, na paši in v hlevih, v katerih zamorejo živinčeta prosto sem ter tje hoditi. Teleta se morajo pa po spolu ločena vzrejevati. Gibanje živce in mišice mladim živinčetom močno krepi in jači. Kakor pa je gibanje mladi živini koristno, v isti meri je kram mlekaricam mir in počitek v hlevu koristen in bolj mastno mleko naredi. Prosta hoja krav mlekarie po hlevu sem ter tje in tudi pokladanje klaje tako, da krave žró, kedar in kolikor se jim poljubi, se od skušenih živinorejcev ne priporoča.

Wien. Landwirth.-Zeitung.

Sejmoji. 25. jul. v Kozjem, v Lipnici, v Žavcu, v Šetalah, v Svetincih (ptujski okraj), Sl. Bistrici. — 26. jul. v Frauheimu, pri sv. Križu na Murskem polju, v Teharjih. — 31. jul. v G. Kostivnici, v Konjicah, v Mahrenbergu, v Zagorju in pri sv. Martinu pri Wurmbergu.

Dopisi.

Iz Monsberga. (Dva pogreba, — cesta). Bilo je 22. junija, ko smo Monšberžani h grobu spremljali rajno gospo Marijo Švaršnikovo, a 16 dni pozneje, t. j. 9. julija smo zopet iz tiste hiše nesli mrljica na pokopališče; pokapali smo še le 29 let starega sina ranjke — preblagega Franca Švaršnika. Ljudi je bilo veliko pri pogrebu zbranih in bili so vsi močno genjeni, posebno ko so č. g. župnik nekoliko besed na grobih spregovorili. Res smo imeli uzrokov dovolj, da smo žalovali; ubogi so zgubili dobro mater in očeta, naša farna cerkev pa dva velika dobrotnika, sploh zgubili smo dva dobra človeka. Naj njima za vse storjene dobrote ljubi Bog obilno plača, naj počivata mirno v hladnem grobu do veselega vstajenja na sodni dan! — Kdor želi po taki cesti voziti, po kakoršni se še ni nikdar vozil, ta se naj pripelja v Mostečno blizu Štatenberga. Svetujemo pa mu, naj poprej sledeče pomisli: meter je daljši od vatla in kilo težji od fanta in pri cesti v Mostečnem je treba namesto jednega zapreči dva ali tri konje in vzeti drog seboj, da si je voznik kos iz blata voz vzdgnoti. Tako svestuje jeden, ki je ovo cesto dobro premeril na široko in globoko.

Iz Kamce. (Seidl). Že 70 let so naš g. župnik imeli pravico deliti Otičeve štipendije za 4 pridne učence. To pa Seidl, kot šolskemu nadzorniku, ni šlo v glavo, posebno sedaj ne, ko je cerkva od šole ločena. V svoji nemško-liberalni togoti je šel pred okrajni šolski svet in temu vso reč pismeno na srce položil. V pismu toži med drugimi neslanostmi tudi o tem, da so Otičeve štipendije nekdaj dobivali gimnazijijski dijaki in — strah in groza — celo bogosloveci. Kedaj? Tega ne vé ne on, pa tudi g. župnik ne. V pismu zahteva pravico, po katerej bi naj pri razdelitvi štipendij tudi župani Kamške fare in okrajni šolski svetovalci smeli svoje nose vzmes vtikati. Sklep pisma se namreč glasi: „versteht sich von selbst, so wie es wohl auch selbstverständlich ist, dass die Gemeindevorstehungen und Ortsschulräthe beigezogen werden“. Toda tukaj je bistra glava Seidl zopet zastonj papir mazal. Kajti po testamentu Otičevem in po odločbi c. k. gubernija 22. junija 1847 ima samo župnik pravico štipendije deliti: der betreffende Ortspfarrer mit Einverständniss des Kaplanen . . . Tako, tedaj ima še kaplan tukaj več govoriti, kakor mogočni Seidl! — Ljudje govorijo, da je majhen in reven posestnik Seidlu dal 8 goldinarjev za dačo (bržčas ima ta njegove dačne knjižice). Vkljub temu je na posestnikov dom prišel „štakucijon“. Zato je prestrašeni posestnik pretečeno nedeljo hitel pred „gnadljivega“ gospoda Seidla, ter djal: „bas ist das, ich hab' ihnen s'geld für die steuer geben? — Solo so nam letos že hotli prodati, ker ima Mariborska hranilnica vsako leto 350 fl. obresti dobiti. Predstojniki so Seidlu vsi svoje doneske plačali. Seidl je tedaj gotovo pozabil na 350 fl. in na Mariborsko hranilnico, dokler ga ni dr. D. opomnil, čemur se pri 14 službah, koje Seidl opravlja, ni čuditi. Iz sitnobe se je takrat izkopal, ker še solo imamo.

Iz savinjske doline. Okrajni šolski svet v Celju tirja od župnijskih uradov, opirajé se na šolsko postavo od 14. maja 1869, naj mu naznanijo obhajanje duhovnih vaj v dotičnih očitnih ljudskih šolah; to pa zato, da se doseže potrebna in zaželjena enakoličnost v oziru na duhovne vaje v vseh ljudskih šolah celega šolskega okraja. Nam se ta tirjatev čudna zdi, ker v vseh rečeh, ki zadevajo krščanski nauk in duhovne vaje, ima po postavi pravico določiti knez, šk. konzistorij, — in je tudi določil, kar je bilo potrebnega, in kar bi šolski okr. svet v Celju moral vedeti. Tudi nam ni prav jasno, kaj hoče okr. š. svet s tem doseči, ko je enakoličnost v vseh verozakonskih zadevah v šolah naše škofije po naučnih pravilih in po knez, šk. ukazih zapovedana in uredjena. Zatorej nam sl. c. k. š. svet naj ne zameri, ako očitno sprožimo prašanje: 1. ima li on pravico od župnijskih uradov kaj takega tirjati, kar že otroci vedó in kar ne spada v njegov delokrog? in 2. imajo župnijski uradi dolžnost na take vloge odgovarjati? Nam vsaj se ta tirjatev sum'jiva zdi;

ni prav razvidno, hoče li to vedeti okr. š. svet, ali okr. g. glavar? Kajti ob koncu svoje okrožnice zagotavlja on, c. k. okrajni glavar — župnijskim uradom posebno svojo ustanost in spoštovanje. Do zdaj nam ni znano, da bi bilo to pri uradnem dopisovanju nayada; je tudi nepotrebitno. —

Nas spominja ta okrožnica na uradovanje teharskega župana, ki neki osebne zadeve v imenu srenjskega odbora rešuje. Pritožil se je neki pri knezoškojfskem konzistoriju v Mariboru zavoljo dopisov v „Sl. Gospodarju“, kteri so njegovo nesposobnost za župana neusmiljeno razkrivali! O ti ubogi revež! Ta župan pač tiskovno — pa menda še marsiktero drugo postavo malo pozna.

Letos 12. in 14. avg. so štajerski nemški pevci hoteli v Celju obhajati svoj letni „Bundessängerfest“. Celjani so v ta namen nabrali veliko denarja, da bi pomagali pevcem proslavljati veliko Nemčijo. Tudi se govori, da je štajerski deželni odbor za to namenil lepe denarje. — Pa celjski župan je naznanil dotičnemu odboru, da s tega „Sängerfesta“ ne bo nič, zavoljo — čujte, čujte! — zavoljo homatij na Turškem! Slovenci v Celju bi utegnoli rogoviliti, je baje celjski župan rekel, da se Nemci veselé, ko njih bratje na jugu kri prelivajo. — Ta izgovor nas spominja na basen: Lisica in grozdje. Ko lisica ni mogla do grozdja, je se tolažila in izgovarjala, da je še kislo. — Govori se, da pride v Celje v kratkem brigada vojakov.

Iz Rogatca. Volitve okr. zastopa so se vršile pri nas v soboto 15. jul. Trg je izvolil 10 zastopnikov in okolica, namreč rogačka, sv. Florijan, sv. Križ, Kostričnica, sv. Rok 12. Zraven teh še ima par velikih posestnikov glas pri volitvi prvomestnika (Obman), ki pride drugi teden na vrsto. Okolica je izvolila 10 narodnih možkmečkih in 2 Slatinčana. Najbržej bo zopet in to tretjokrat izvoljen za predsednika obče spoštovani g. Praprotnik, c. k. okr. sodnik kojega je trg izvolil, in kateri ima občno zaupanje. Ovemu gospodu se pravicoljubnost od nobene strani odreči ne more, nesebičnost, požrtvovalnost in je v 2 dobah dognal, da zastop ni zašel v nobene nepotrebne homatije ali v slab sloves. Gospodarenje z denarjem je pod njim bilo varčno in se ovemu gospodu imamo zahvaliti za ustanovljenje hranilnice. Celeni okraju bo na čast in korist, ako se g. Praprotnik zopet izvoli za prvomestnika in če on ta posel prevzame!

Iz ormuške okolice. (Letina). Ta teden se je pri nas pričela žetva. — Zimska poljščina je poškodovana po hudem mrazu, in je slaba; to velja posebno o žitu (rži). — Pšenica pa, ki se je v spomladici povoljno kazala, je na mnogih krajin smetljiva. — Jarina se pa sploh povolnejše kaže; tako tudi kuruza in krompir. — V senožetih letos nismo bili prav zadovoljni; dobili smo manj sena, kakor dozdajna leta, in tudi o otavi ljudje nič kaj

dobro ne govoré. — V vinogradih se pa kaže lepo; o po mrazu poškodovanih vinogradih so ljudje obupno sodili, in ker je mraz na premnogih krajin vinograde, posebno po nižinah, zelo uničil, je bilo tedaj le na slabo trgatev upati. Zdaj pa se v vinogradih primerno prav povoljno kaže, in če nas Bog hudega vremena obvaruje, ne bomo črez letošnjo trgatev nevoljni. Se vé, da je po v nižinah ležečih vinogradih slabo. — Bolezni se letos v naših vinogradih ne nahajajo. Ko bi nam le Ogri, ki k nam premnogo vina dovažajo, ceno ne kvarili! — Naših pridelkov, vina in zrnja, se pri nas le kaj malo dobi; tu in tam še se dobi kak sod vina, in le kje kak žakelj zrnja. — Vino se dobi do 120 fl. štartinjak zrnje pa: pšenica po 5 fl., žito po 4 fl., kruza po 3 fl. 20 kr., ajda po 4 fl. in oves po 2 fl. stari vagan.

Politični ogled.

Vojска na Turškem. Pretečeni teden so Turki in jihovi prijatelji na Dunaju in v Budapeštu z lažmi in lažnjivimi zmagami Srbe skoro uničili. Več so Srbov na papirju ubili, kakor jih je pred sovražnikom stalo. Vstašev Hercegovinskih bilo je k večem 8000, a turški listi so jih v krtovo deželo poslali najmanj 90.000. V Bosni je po njihovih poročilih padlo 20.000, čeravno vsi tamošnji vstaši štejejo še le 12.000 mož. Pri srbski vojni so do sedaj poklali 60.000; med tem ko je samo 323 Turkov mrtvih ostalo. Tako debelo se sedaj laže! Resnica pa je — Turčija je premagana. Kajti če država, ki zapoveduje po 3 delih sveta in mahne s vso silo, katero premore, po sovražniku, kateri ima deželico komaj kakih 420 milij veliko, pa ga 14 dni zastonj napada, ta je že premagana. In tako se je Turčiji zgodilo. Do sedaj še Turk ni mogel na srbsku zemljo prodreti. General Črnajev drži 30.000 Turkov v Nišu zaprtih; pri Ak-palanki je njim vzel 200.000 patron, in če je res, kar nekateri listi pišejo, se pomika nekoliko nazaj, kar ni nič nenavadnega, ampak dobro in potrebno, da vojake zbere in združi za večji sovražnikov napad. In to pričakujejo sedaj Srbi. Turški general Kerim paša je namreč vse boljše vojake zbral pri Sofiji in se bliža črez Ak-palanko Nišu, da zgrabi Črnajeva. Ob jednem se tudi ob Timoku pripravlja odločilna bitka. Lješanin je Osman pašo sicer 13. julija po groznem in velikem krviprelivanju iz njegovih šanc pregnal; toda po Donavi je ta dobil celo iz Azije 12.000 divjakov na pomoč in srbski prostovoljci, ki so že do Vidina prodrlji, so se morali črez reko Timok vrnoti. Vendar tudi Lješanin je dobil 10.000 mož. General Alimpič stoji ob Drini in je 11.000 dobro oružanih Bosnjakov odposlal blizu do Travnika. General Cah ni bil tako nesrečen, kakor smo zadnjie poročali, ampak bil je le preslab, da bi napredoval. Sedaj je dobil pomoči in nalog mahnoti na Turško in zasesti 16 ur široko pokrajino do

Črnogore, da tako Muktar-pašo v Bosniji od ostale Turčije popolnem odreže. V Črnogorju so 11. jul. hotili Turki vdreti s 6000 vojaki. Črnogorci so se jim s 3500 junaki postavili v bran. Okoli poldne so Turki začeli zmagati, ali v tej sili prilomasti vojvod Marič, uredi splašene brate, naskoči Turke, jih pobije 600, da so se ostali brž v pobeg spustili. Ali tudi Črnogorcev je veliko mrtvih obležalo. Nikola se je med tem v Hercegovini vojskoval; pri Zalomu je obkobil Selim-pašo, da mu je ta komaj všel; pri Nevesinjah si je knez potem soteso do Mostara, glavnega mesta, odprl in stoji pri Blagaju, kder se mu bo turški general še enkrat v bran postavil. Peko Pavlovič je turški bataljon pri Kleku na morju posekal in sedaj skuša Trebinje vzeti, kder je 3500 Turkov za močnim zidovjem. Črnogorcem je došlo 7000 Dalmatincev na pomoč. Knez je vsakemu vodji izplačal 50 Napoleondorov, ker denarja ima neki veliko; bržčas ga je dobil od Rusov, ki sploh Slavjane močno podpirajo. Iz Moskve so gospé in gospodične na potu, da bodo ranjencem stregle. Tudi živeža se bo od ondot poslalo. Dukič stoji v svojih šancah pred Novim-varošom, kder Turki krščanske žene in otroke na mestno zidovje postavlajo, da si Srbi streljati ne upajo. Antič strela v Novi-pazar, Beničanin pa je zasedel dolino Topolniški, katera se od Novega-pazara vije do Niša, kder stoji Črnajev.

Avstrijske dežele. Andrassy je ukazal luko na Kleku v Dalmaciji turškemu brodovju zapreti — in vendar je ostala turška ladja, ki je krogla metala na Peko-Pavloviča in njegove junake. K sreči ni ničesar opravila. — Cesar so 171 kaznovancem ostalo kazen odpustili. — Včeraj 19. jul. bili so cesar v Saleburgu, kamor so odšli pozdravljati nemškega cesarja, ki je prišel zoper v Gostinjske toplice. — Tirolski zbor bo meseca avgusta sklican, čeravno to ustavovercem ni povolji. — Štajerski volileci v Lipnici so svojega poslance, ministra Stremajerja, povabili, naj pride brž v Lipnico in jim pové, kaj da misli o novi nagodbi z Ogersko? Med Nemci se je namreč začelo čedalje bolj živo gibanje zoper magjarske zahteve. — V pondeljek bil je okoli dveh na Dunaju tolik potres zemlje, da so ljudje strahu iz hiš bežali, več dimnikov se je zrušilo, pri Dominikanih je zvon od sam sebi zazvonil in na borzi so vsi denarni mogotci in Judi pobegnoli — pri ministru Andrassyju pa so se visoki kupi pisem razmiz zvrnoli. — Magjarski ministri iščejo že pol leta nekoga, ki bi jim par milijonov posodil. Do sedaj še ga niso našli, pač pa marljivo zapirajo srbske uradnike, pisatelje in postance. Hrvatje so že precej nezadovoljni s sedanjo večino hravatskega zabora v Zagrebu, ker preveč z Magjari vleče. Čvrsti Makane se je pritožil, zakaj se Krajina še vedno ni pridjala Hrvatskej in zakaj se ne stavi krajiška železnica! Povedal je uzroke rekoč: ker Nemec in Magjar tega ne dopuščata.

— Kraj Save pri Mitrovici stoji 1 divizija avstrijske vojne. Poveljnik njej je magjarski grof Szapary.

Vnanje države evropske vse pravijo, da se ne bodo v turško vojsko nič vtipkale, a vere ne najdejo — Rusi so močno razjarjeni in želijo vojsko zoper Turka. V Kijevu so 4 regimenti zassisavši, da so bili Srbi pri Zaječaru tepeni, razkačeni pridrli pred poveljnika in kričali: proč s sedanjim ministerstvom, živila vojska, živil Fadejev, živil carevič, za njega gremo v smrt in ogenj — Turk mora poginoti od naše roke . . . General si ni vedel drugače pomagati, kakor da je ponarejen telegram od careviča predčital in povedal, da je turška zmagalaž! Romunija se pripravlja resnobno na vojsko, da ide Srbom na pomoč. — Tudi Grki ne bodo dolgo mirovali. — Novi turški sultan je samega pigančevanja in babjevanja obnored. Minister Midhad-paša vladari namesto njega. V Bolgariji so Turki poklali 12.000 ljudi, vstaja pa vendar raste. V Bosniji razsajajo Baši-bozuki, ubijajo starce, skrunijo žene in dekleta, otroke pa v zrak poganjajo in jih z bajonetni nabadajo. Tako beremo v poročilih listov, ki so Turkom prijazni. Kako še mora le v resnici biti! Greh in sramota je, da krščanska Evropa to mirno trpi!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLVII. Milan, laški Milano, nemški Mailand, nekdaj glavno mesto naše Lombardije, štejejo med najbolj bogata mesta. Stanovnikov ima 260.000 in je razdeljen na staro in novo mesto. Staro ima visoke hrame, ozke ulice ter je vse umazano, nesnažno in nekako zapuščeno, novo mesto pa je lično, po novi šegi zidano ter ima široke, gladke in snažne ulice. Cerkev je vseh 80, najlepša je stolna — Materi božej posvečena. To znači že od daleč 4 metre visoka Marijina podoba iz bakra in lepo pozlačena, ki stoji na tenkem pa visokem zvoniku. Nad velikimi vratami se blišči napis: Mariae nascenti — Mariji načodivšej se. Cerkev slovi po vsem svetu zarad krasne in veličastne svoje stavbe. Človek mora res strmeti, kadar pred njo stopi. Za cerkvo sv. Petra in sv. Pavla v Rimu spada Milanska med največje v Evropi. Kupla je 68 metrov visoka, zvonik nad njo pa se 110 metrov globoko spenja v modro nebo. Pokrov ali streha cerkvena je nekaj posebnega. Na strehi stoji namreč 98 menjših stolpov ali turnov v gotiskem slogu in 2000 podob svetnikov iz belega marmorja. Vse še sedaj niso dodelane. Naš voditelj in čuvaj cerkve nam je djal, da je dela še za 20 let. Vsako leto se nekaj novega postavi. Cerkev, popolnem gotiska, ima podobo križa. Tla so vložena iz raznobarvanega marmorja. Močnih 52 stebrov deli cerkev v 5 ladij. Kamorkoli pogledaš, povsod najdeš rezan marmor. Na sredini pod visoko kuplo je grob sv. Ambrožija, nek-

danjega Milanskega skofa. Kapelica v jami se kar blišči samih dragocenih kamenčkov, lepo brusenih. V žagredu nam je stražnik pokazal podobo sv. Ambrozija in sv. Karola Boromejskega, iz čistega srebra zliti.

Sedaj smo šli mesta ogledovati. Toda nič me ni več moglo zanimivati. Bil sem sit samega gledanja mest in zidovja. Zato omenim le edino galerijo — galleria Vittorio Emmanuele. Ova galerija je prostorna široka ulica v podobi križa. Na vsakej strani se nahajajo prodajalnice najlepšega in cenejšega blaga. Vsa ulica pa je z glaževnato ali stekleno kuplo pokrita tako, da se po slabem vremenu tudi lehko po suhem bodi pod prozorno streho. Res čaroben je pogled ob večerih, kadar na tisoče lučič sveti, da je vse svetlo, kakor po dnevu. Je pa tudi ljudi takrat kakor mravelj.

Od Milana smo se 24. aprila mimo raznih mest pripeljali v Desenzano. Od ondot se vidi široko, dolgo in krasno Garda jezero z mičnim polotokom Sermione, ki se le za trohico kopnega drži. Tukaj blizu je stal general Benedek v krvavi bitki 24. junija l. 1859. Imel je tudi slovenske korenjake pod seboj in je Pijemonteze vrlo naklestil in jih podil nazaj. Toda na sredini bojišča so prodrli Francozi in vse je bilo zgubljeno. Kakih 20 minut od Desenzana je trdnjava Peschiera. Ob njenem obzidju so si sovražniki Avstrije mnogočrati že glave do krvavega natolki. Hitro za trdnjavo prestopi železnica reko Mincio. Sedaj se začnejo polagoma kazati prijazni hribček in za njimi staroslavna Verona. (Pristavek prih.)

Mihail Grigorjevič Črnajev, sedanji višji poveljnik sibirske vojne se je rodil l. 1828 na Ruskem iz staroslavne, plemenitaške ruske rodbine. Odgojen je bil v vojaških šolah, poslednjič na akademiji v Nikolajevem. Leta 1851 v rusko-turski vojski je prišel v k generalnemu štabu ruske vojne, ki je Turke napadala ob Donavi. Tukaj je bil v 23 bitkah navzoč. L. 1855 je hrabro pomagal braniti Sebastopol; poznej l. 1863 je v 24 bitkah pobil Črkese v Kavkazu in l. 1865 je kot namestnik ruskega cara v Turkestalu zmagal v 20 bitkah in je po dvadnevnem boju z krvavim naskokom vzel Taškend, glavno mesto, in tako rusko oblast v Turkestalu utvrdil. Leta 1866 je kot general-major stopil v pokoj, nadarjen z zlato sabljo, z briljanti nasajeno. Potem je nekaj časa bil glavni urednik velikega lista: Ruski mir (ruski svet) in vodi sedaj krvavi boj jugoslavjanskih Kristijanov zoper Turke.

Smešničar 30. Nekokrat so novi gospod fajmošter tako genljivo pridgali, da se je vse po cerkvi jokalo. Le eden deda, ki je blizu vrat slonel, bil je kot drva neobčuten. Ko ga nekdo praša, zakaj se ne joče, mu brž odgovori: eh, kaj se bom jaz jokal, jaz nisem iz te fare doma!

Razne stvari.

(Za bosenske in hercegovinske rodbine) so darovali č. g. župnik Jož. Golinar pri Mariji snežni 1 gld. č. g. kaplan Kolenko 1 gld., g. nadučitelj Majcen 1 fl. vdova Treza Leber 1 gld., kmet J. Schrei 1 fl., cerkvenik Pihlarič 50 kr., Marija Erženjak 50 kr., Juri Perko 40 kr., Marija Ladler 25 kr., Fr. Lorber 15 kr. Veronika Lorbek 10 kr. Treza Roškar 10 kr. Več neimenovanib 1 goldin. Prenesek 6 fl. 30 kr., skupaj 14 fl. 30 kr.

(Besedo in veselico v Ptiju) napravijo vrli slovenski gimnazijalci Mariborski 30. julija po tem načrtu; 1. izlet v Turnišče ob treh, zbirališče je v gostilnici „Stadt Wien“. 2. slovenski večer v čitalnici, kder se bode popevalo, govorilo in igrala šaloigra: Oproščeni jetnik. Začetek veselice je ob 8. uri.

(Slovenec g. Fr. Simonič) rojen v Ivankovcih pri Ormužu bil je preteklo soboto na Gračkem vseučilišču promoviran za doktorja filozofije.

(V Ormužu) so pri volitvah za okr. zastop zmagali — nemurji. Prihodnjič več!

(Strašna nesreča.) 18. julija je v Kacijanerjev kozole v Mahrenbergu strela udarila in je od 12 ljudi 3 usmrtila in 5 krav obila. Prihodnjič več!

(Ostrupila) se je hišna Marija Napostil v gozilnici „zum Lamm“ v Ptiju.

(Obesil) se je v gozdu pri Radgoni usnjarski delavec Auton Pauc od sv. Marjete pri Krškem.

(Razpisani) ste fari: sv. Križ nad Mariborom in sv. Jošt na Kozjaku do 22. avgusta t. l.

(Družbi duhovnikov) so pristopili vsi bogoslovci 4 leta; vplačala pa sta č. gg.: Mastnak 20 fl. (ustan. in letn. dopl.), Presečnik 1 fl.

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Č. g. Peter Gostenčnik stopi zopet v službo in pride za kaplana v Brežice, in č. g. Arnuž Fr. za kapl. v Ulimje. Na novo vmešeni so č. gg.: Borsečnik Ant. za 2 kapl. v Brašlovec, — Feuš Fr. za 3. kpl. v Celje, — Napotnik Mih. za 2. kpl. v Vojnik, — Presečnik Greg. za kapl. v Galicijo, — Vodushek Andr. za 2. kpl. v Vozenico.

(Dražbe). 22. jul. Juri Steiner v Schwarzensteinu 4291 fl., Marija Damš 5810 fl. pri sv. Lenartu. — 24. jul. Jan. Osim 4600 fl. (3). — 26. Joh. Benedikter 32.775 fl. v Mariboru. — 27. jul. Juri Draž v Kamci 7386 fl. (3), Fr. Predanič v Neubraunschweigu 280 fl. (3), Fr. Kieslinger v Mahrenbergu 4775 gold., Stef. Rieser v Starivasi 9950 fl. (3), Anton Šmigoc v Skorišnjaku 500 fl. 28. jul. Blaž Jelen v Sedlašku 1690 fl. Jan. Gselman v Slivnici 800 fl. (2), Marija Šimandl 3520 fl. pri sv. Lenartu. Jož. Jakopina v Bučah 1440 fl. Cenc Hamer 450 fl. (2), 29. jul. Tom. Pušenjak v Ljutomeru 2220 fl. in Andrej Krašek 4495 fl. v Laškem.

Listič uredništva: G. M. R. p. sv. M. imena oseb, o katerih je govor, se nam morajo popolnem izpisana nazznati, sicer ne sprejmemo ničesar. Dopisi od Dravinje Mahrenberga, iz Koroškega, od Pesnice in opazka iz Runca prihodnjič. V est od virov Sotle bodemo potrabilni! —

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.
(1 Hl. = $1\frac{8}{100}$ vag.)

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Tursiča	Proso	Ajda
Maribor . .	7 90	5 80	5 70	4 —	5 —	—	4 90
Ptuj . .	8 —	5 80	5 —	4 80	5 50	5 —	5 —
Mahrenberg	10 10	7 25	5 70	3 70	5 75	7 80	5 69
Gradec . .	9 9	8 —	— —	3 80	5 13	— —	5 72
Celovec . .	9 26	7 8	5 74	4 2	5 50	4 46	5 66
Ljubljana .	8 60	6 40	4 80	3 80	5 80	4 80	5 40
Varaždin .	9 —	7 60	4 80	5 20	5 20	7 —	4 98
Zagreb	11 —	7 —	5 40	3 80	5 —	— —	— —
Dunaj	11 40	9 67	9 40	8 92	7 10	— —	— —
Pešt	10 30	8 48	7 44	7 14	5 60	5 —	— —

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 66 75 — Srebrna renta 69 80 — 1860-letno državno posojila 118 — — Akecije narodne banke 862 — Kreditne akecije 146 — — Napoleon 10 02 — Ces. kr. cekini 5 84 — Srebro 101 10

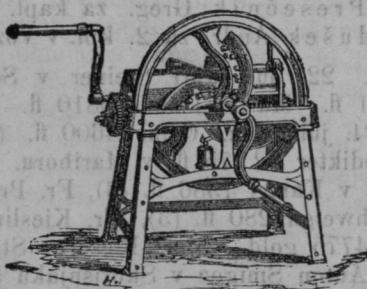
Lotterijne številke:

V Trstu 15. julija 1876: 65 83 55 69 4.
V Linetu. " " 2 34 40 25 52.
Prihodnje srečkanje: 29. julija 1876.

Važno za kmetovalce!!

Mlatilnice

ročne (ki se z roko gonijo) pa tudi z vlagom ali za vodino moč po patentiranem sistemu okroglih ecekov imata vedno v zalogi

ročnih mlatilnicah malo utruji, ker so lahke; mlatilo popolnoma čisto 4 do 5 vaganov v eni urici. Dobijo se letos mnogo bolj po ceni, kakor lani. Imava tudi mašine za delanje rezanice na prodaj!

Podučiteljska služba.

je razpisana v Framu (Frauheim). Prosilei naj vložijo svoje prošnje do 15. avgusta t. l.

Krajni šolski svet v Framu.

Franc Divjak,
načelnik.

Javna zahvala.

Gospod Juri Šuler, po domače Bogatec, posestnik v Kozjem vrhu pri Spodnjem Draubergu, je družbi požarne straže v Spod. Draubergu podaril gotovih 15 goldinarjev, za ktere se blagoščnemu daritelju tukaj očitna zahvala izreče.

Družba požarne straže
v Sp. Draubergu.

Hiša in vinograd

je na prodaj pri cerkvi sv. Heme v Šmarijskem okraju pri Celju hiš. stev. 57. Hiša je za vsako trgovino. Gorica da po 80—130 veder vina na leto in je postavljena v I. red katasterski. Hiša ima 2 sobi in je 6 sežnjev dolga, 4 pa široka, pod njo se nahajate dve obokani kleti. Cena je 3400 fl. Kdor hoče posestvo kupiti, naj se pisemo oglaši. Napis je: N. 12 Windisch-Landsberg Poste restante.

Ličen koleselj.

še malo rabljen, krit (da se tudi popolnem zapreti) in za dvojad pripredjen se z dvema angleškima homotoma vred proda po prav nizki ceni. Kde? To se zvē pri gospoj Alojziji Koller, kložnjarici na velikem trgu v Mariboru, v Heumajerjevi hiši štev. 80.

3—3

Važno za kmetovalce!!

Mlatilnice

ročne (ki se z roko gonijo) pa tudi z vlagom ali za vodino moč po patentiranem sistemu okroglih ecekov imata vedno v zalogi

To so najpopolnije mlatilnice, ki so se dozdaj izdelovale; gonjač se pri

Izdatelj in založnik tiskovno katol. društvo. Odgovorni urednik Dr. Lavoslav Gregorč. Tisk J. M. Pajk-a v Mariboru.